

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint
az udvarban.

Megfagyott debreceni emberek. Az éhínség és fagy.

Kivándorlott magyarok pusztulása.

Az amerikai pénzpiac válsága következtében rettenetes éhínség és nyomor lett az osztályrésze az Amerikába kivándorlottaknak. A legszilárdabb vállalatok kártyavárakként omlottak össze, a gyárak beszűntették üzemüket és ezer számba eresztették szélnek munkásaikat, természetesen azok közt legelső sorban a bevándorolt európaiakat.

Akik azt hitték, hogy Amerika pár hónap alatt kiheveri a válságot, rémítően csalódtak. Olyan gazdasági csapás érte az Uniót, hogy husz év alatt sem heveri ki ezt az Eldorádó. Hihetetlen nyomor és szenvedés lesz a következménye a hamis gazdasági alapokon indult, erőszakos fejlődésnek.

Amíg az Unió teljes ipari állammá alakult át, az őstermelés nem tartott lépést vele. A nagyban való termelés pedig milliomosokat teremtett, de a középosztály, amely minden államnak a legerősebb tá-

masza és minden gazdasági rendszernek szabályozója, nem tudott kialakulni, sőt az, ami volt is, elpusztult.

Az Unió ipara pár hét alatt összeroppant; bezárták a gyárakat, a bányákat; megakadt a forgalom; megbénult a kereskedelem. Száz-ezrek maradtak munka és kenyér nélkül, a nagyrészüket idegen és ez óriási embertömeg tanácstalanul áll, nem tud mihez fogni. Még szerencsések azok, akik megtakarított pénzükön hazavitorlázta, de azokra, akik pénz és kenyér nélkül maradtak, a legrettenetesebb nyomor és inség vár.

Magyarok az őserdőben.

Az amerikai nyomorról most érkeznek az első, hiteles értesítések. Newyorkban, Chicagóban és a nagy városokban tizezrével lézengenek az emberek az utcákon és a szabad ég alatt. Lerongyosodott, éhező férfiak, síró gyermekek ezrei koldulnak a száraz kenyérért. Az amerikai benszülöttek szivtelen közömbösséggel zárkóznak el előlük, az európai államok konzulatusai képtelenek elegendő segítséget nyújtani, mert egyre nagyobb lesz a nyomorgók serege, hiszen Amerika belsejéből egyre jönnek a munkanélküliek csapatai, az apróbb existenciák pedig, a kik eddig még valahogy fenn-tartották magukat, százával, ezrével mennek tönkre.

Párját ritkítja az amerikai szivtelenség is. A kereset nélkül maradt munkásokat

százával üzik ki lakásaikról, az alamizana nyújtása pedig ugyyszólván ismeretlen fogalom. A nyomor pedig egyre terjed, a mit még nagyban növel az idej, rendkívül szigorú tél is.

Toll nem képes leírni a kint maradt kivándorlottak nyomorát. Az éhínség és a fagy százakat pusztít el, különösen Amerika belsejében, a hol más menedéke nincs a hazatánná lett népnek, mint az őserdő. Ezrével tanyáznak ott az élet hajótöröttjei.

Borzalmas még elképzelni is, mennyit kell szenvedniök azoknak a szerencsétleneknek, a kiket a dollárláz a messzi tengerentúltra kergetett. Az éhínség és fagy megtizedeli őket és nincs sehol segítő kéz.

Ohio állam a nagy tavak mentén van. A magyarok és különösen a finnek tömegesen telepedtek meg ott. A legnépesebb helye volt Fairport. (A magyarok Fehérpor-nak nevezték el.) Onnan jó most hajmeresztő hír debreceni és hajdúvármegyei magyarok sorsáról.

Az általános munkamegszűnés következtében hajlék és kereset nélkül maradt emberek szétszéledtek. Mintegy 1500 lélek az őserdőbe vonult, hogy ott valahogy ki-teleljen. Javarást magyarok, 60-70 lélek Hajdu vármegyéből való. A szerencsétlenek, hogy a tél dermesztő fagyja ellen védekezzenek, fagyalakból és levelekből kunyhókat építettek, fagyökereket és rügyeket esznek és kétségbeesetten várják, mit hoz a jövő.

Ohio államban az idén rendkívül szigorú a tél, úgy, hogy sokan megfagytak. Három hét előtt 12 magyar munkás megfagyott meg, köztük 4 debreceni és pedig Szabó Pál, Tóth Géza, Nyulás János és Urbán János.

Dal.

Az én verseim nem kerülnek
Iskolakönyvekbe soha —
Mert nem valók azok oda.

Tanító bácsi nem tanítja,
Nem elemzi a gyerek,
S így halhatatlan nem leszek.

De ha egy könyvet felszárítok,
Ha két szívet közel hozok —
Isten bizony boldog vagyok!

Az irodalomtörténetbe
A nevem be sose kerül,
A hírnév messze elkerül;
Hanem míg könyv lesz a szemekben
És esőkök égnek ajkakon —
El az én, egy-két kis dalom . . .

Vértessy Gyula.

Amerika óriás gőzmozdonya.

A világ legnagyobb gőzmozdonyát most építették meg Amerikában az Erie Railroad Társaság tehervonatai számára. Ez a roppant

nagy gép nemcsak hatalmas méreteivel, hanem a világ összes lokomotívjai között legnagyobb erőfejlesztő képességénél fogva is méltán vonja magára figyelmünket. E vaszörnyeteg méretek és erő dolgában összes elődein túlszár.

A három évvel ezelőtt a „Baltimore and Ohio Railroad“ számára készült és 1905-ben a saintlouisi kiállításon oly nagy feltűnést keltett lokomotív melléte háttérbe szorult, pedig ez oly fényesen sikerült, Mallet-féle kettős gép-minta volt, a mely egyetlen pályákon is hihetetlen nagy terheket vontatott tova. Két csoportra osztott hat pár keréken forgott ez a gőzmozdony, melynek súlya 155 tonna volt. Miután szerfölött használhatónak bizonyult, az Egyesült-Államok sok más vasutársasága rendelt ilyen típusú gépeket tehervonatai számára. Az Erie Railroad óriás gőzmozdonya, mint valamennyi elődei, arra való, hogy lejtős pályán tehervonatot vontasson, mert különösen ennek a vasutársaságnak vonalai nagy távolságra emelkedők. A Susquehanna és Summit-öböl közti pályán majdnem 15 kilométeres lejtő van.

Hogy azon a vonat fel tudjon kapaszkodni, gyakran 2-3 mozdonyt kellett a tehervonathoz elébe fogni. E nehézkes s időt-

pocsékló eljárás kikerülése céljából rendelte meg az Erie Railroad Vasutársaság az Amerikai Gőzmozdony Társaság műhelyében azt a félelmetes gépet, a mely sík földön 10 ezer tonnás vonatot visz óránként 16 kilométer sebességgel. Könnyen bír kétszázötven, szénnel, mészszel, termékéssel megterhelt teherkocsiból összeállított vonatot elhuzni.

Ez az új mozdony 27. m. hosszú; a szerkecsival együtt kerek számban 265 tonnát nyom, azaz a legsúlyosabb európai lokomotívknak éppen kétszeresét és 110 tonnával többet, mint a Saint-Louisban kiállított hatalmas elődje. Mallet mérnök compoundrendszerű gépe ez, amely egy közös gőzkazánal táplált kettős gépből áll. Tizenhat keréken forog a mozdony, a kerekek párosával vannak két csoportban elhelyezve oly módon, hogy a kazán és a gép súlya egyenletesen nehezedik rájuk. A mozdony forgó-alvája.

A gőzkazán a lokomotív fix részén, azaz a főtárgoncán van a magas nyomású hengerekkel egyetemben, az előtárgonca pedig tagolt, úgy, hogy ha a lokomotívnek fordulni kell, a középen lévő tagoltságnál fogva a gép könnyedén fordulhat jobbra vagy balra, aminek következtében ez

Clayton & Shuttleworth Ltd. Bészler és Dávid
Mezőgazdasági gépgyárosok egyetemes eladása és bizonyányi raktára. vaskereskedőknél
Debrecen, (Vecsey-ház) Piac-utca 7.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A mai ülés alatt jóformán kizárólag arról folytak tanácskozások, mi lesz holnap? kitűzik-e napirendre a házszabályrevíziót, vagy még néhány napig érné hagyni a dolgot? A diszidensek közül néhány képviselő már az ülés elején fölkereste Justh Gyula elnököt azzal a kéréssel, hogy a pártközi konferencia tanácskozásainak elvégzésével tűzze csak ki a házszabályrevíziós indítványt. Az elnök közölte a kívánságot a miniszterelnökkel és gróf Andrássy Gyulával s azt valószínűleg teljesítik is. A pártközi konferencia minden valószínűség szerint még ma, az ülés után meglesz.

Az ülésteremben Kossuth Ferenc és Wekerle Sándor tanácskoznak hosszasan.

— Légy nyugodt, — hallatszik Kossuth biztatása — nem lesz semmi baj!

A miniszterelnök elmosolyodott. Mintha azt akarta volna mondani, hogy:

— Nekem mondd?

Az ülésen Justh Gyula elnökölt. Napirend előtt igen meleg hangon elparentálta Uray Imrét. Indítványára a Ház részvétét jegyzőkönyvbe vette. Az elnök bejelentette, hogy Baross Jusztiin lemondott a trencsényi mandátumról. A két megüresedett kerületben az elnök megteszi az intézkedéseket az új választás kiírására. Bemutatta még Hajnó Ignác csikszerepai és Gyelmis Gerő szabadkai képviselő új mandátumait. Nagy Dezső ellen összeférhetetlenségi bejelentést tettek. Mivel ez nem felelt meg a házszabályokban előírt intézkedéseknek, irattárba tették.

Az interpellációs könyvbe Mezőfi Vilmos a budapesti lakásuzsora dolgában és Veres József a regálékötvényeknek községi takarékpénztárak alapjául való felhasználása iránt jegyzett be interpellációt.

A napirend.

Elsőben a könyvtári bizottság jelentését terjesztette elő Hódy Gyula előadó. Ezt felszólalás nélkül tudomásul vették.

Következnek a kérvények, melyeket Hermann Ferenc ismertetett. Almos unalomban tárgyalta az egyes törvényhatóságok kívánságait, melyeket jobbra tudomásul vett a t. Ház.

A kérvények tárgyalása után az elnök

a lokomotív hosszúsága dacára kis sugarú kanyarodást is épp oly biztossággal tehet meg, mint egy kisebb méretű gép.

A gép működéséhez szükséges gőz fejlesztésére szolgál a hatalmas forrógőzkazán; a fűtőkazán átmérője 2,75 m., tehát egy ember egész kényelmesen felállhat benne, hossza 12 m., súlya 52 tonna, de 20 ezer liter víz tartalommal együtt 72 tonnát nyom. A fűtőfelület 570 kbm. A belső csöveknek, számszerint 404, átmérője 60 mm., hosszúsága 7 m. Ez a tüzelő kazán tehát a legnagyobb, amit valaha lokomotív számára öntöttek. A tüzszekrény 3,4 m. hosszú és körülbelül 3,2 m. széles, a rostély 100 köbláb. A szerkesztés is tekintélyes méretű, 81 tonna a súlya, nem számítva a magával vitt készletet, amely 35 ezer liter vízből és 15 ezer kilogramm szénből áll.

Énnyire van szüksége a vasszörnyetegnek, hogy egy járatra való euni s innivalója legyen. A szerkesztés 4, két csorpotos 2—2 tengelyen mozog. A mozdony részletes leírását fölöslegesnek tartjuk, mert nincs benne semmi különleges, semmi eredeti. Ezt a lokomotívot híressé teszik óriási méretei, imponáló súlya és mindenképp felett halmas vonóereje, amelylyel síkföldön két kilométer hosszú tehervonatot is elbírnak húzni.

holnapra kitűzte a statisztikai hivatalról szóló jelentést.

Ezután gróf Apponyi Albert arra való tekintettel, hogy Bozóky Árpád nincs jelen az ülésen, interpellációjára bejelentett választát a legközelebbi ülésre halasztotta.

Mezőfi Vilmos interpellált ezután a lakáskérdésben. Először hangon beszélt a budapesti háziurak uzsoráskodásáról. Ezeknél lelkiismeretlenebb embereket el sem képzelhet az emberi gonoszsághoz szokott fantázia. Példákat hoz fel a lakásbéremelésre.

Eitner Zsigmond: Bokányi is emelte a lakásbért!

Felkiáltások: Hát a sztrájk nem lelketlen uzsora?

Mezőfi Vilmos: Dr. Mandula Izidor 50 százalékkal emeli lakói házbéret. (Nagy derűség. Felkiáltások: Jó neve van!) Az igazságügyminiszternek a házbéruzsorások ellen meg kellene tennie a lépéseket. Budapest a legnagyobb ur a háziur, a kinek szava parancs. Még a törvényhatósági bizottságban is. A háziurak a lakókkal fizetik a házmester, az ablakbiztosítást, a vízdiót, a kéményseprést, a szemétpénzt s a kapunyitást. A következő interpellációt terjeszti elő:

Interpelláció a pénzügyi, a belügyi és az igazságügyi miniszterhez.

Van-e tudomásuk a miniszter uraknak arról, hogy Budapest fő- és székvárosban; a lakásviszonyok immár tűrhetetlenek elannyira, hogy Budapest 800.000 főnyi lakosát valósággal kiuzsorázza a háztulajdonosok többsége, mert arra kényszeríti a lakásbérletet, hogy egészségtelen, piszkos odukért keresüteknek egyharmadát, gyakran felét odaáldozzák, ami eredményezi, hogy más szükségleti tárgyokban, elsősorban élelemben és ruházatban nélkülözni kénytelenek;

továbbá tudják-e a miniszter urak azt, hogy a lelketlen lakásuzsora nemcsak anyagi romlásba kergeti Budapest népét, de martalékaul dobja oda a százezreket a tulszofolt lakások előidézte ragályos betegségeknek, az időelötti halálnak, a lelki romlásnak, az erkölcsstelenségnek és a bűnökre való hajlandóságnak;

s végül van-e tudomásuk a miniszter uraknak arról, hogy ezek a vérlázító lakásviszonyok Budapest polgárainak nagy részét annyira elkésztették, hogy a legközelebbi májusi házbérmegyekezésre ezren és ezren készülnek megtagadni az uzsora lakbérék fizetését, készen arra, hogy karhatalommal dobassanak ki az utcára, ami, ha megtörténik, Budapestnek, a magyar államnak, a magyar nemzetnek örök szégyenére lesz a művelt külföld előtt;

ha a miniszter uraknak minderről van tudomásuk, kérdem:

1. Hajlandó-e a pénzügyminiszter ur sürgősen oly értelmű törvényjavaslatot a képviselőház elé terjeszteni, amelyben felhatalmazást kér arra, hogy államköltségen Budapest kényelmesen hozzáférhető külterületein egyelőre legalább oly ezer lakóházat építhessen, amelyekben 10.000 egy és két szobás lakások normális árak mellett Budapest polgárai részéről kibérelhetők legyenek?

2. Hajlandó-e a belügyminiszter ur törvényekben biztosított jogával élve felhívni és odautasítani Budapest fő- és székváros törvényhatóságát, hogy sürgősen terjesszen fel hozzá javaslatokat, amelyek részint a be nem épített fővárosi telkek nagyobb mérvű megadóztatási, részint a lakóház építetőknek nyújtott kedvezmények, részint a bérlások maximális bérleti árának meghatározása vagy egyéb sikeresnek ígérkező rendszabályok fogantatásával, előmozdítsák a célt, hogy a budapesti lakás-ínség véget érjen és a főváros lakossága felszabaduljon a házbér-uzsorások rémes kizsákmányolása alól?

3. Végül hajlandó-e az igazságügyminiszter ur az uzsoráról és káros hitelügyletekről szóló 1883. évi XXV. t. c. 10. §-a értelmében hivatalból elrendelni az eljárást mindama háztulajdonosok ellen, akik Budapest lakosságának általános elszegényedését okozták azáltal, hogy a valósággal adott lakásérték után 8 százaléknál magasabb házbérbéremelést, illetve kamatot szednek, vagyis uzsoráskodnak? Ha pedig az igazságügyminiszter ur abban a nézetben lenne, hogy az 1883. évi XXV. törvényeik a megtorló eljárás megindításához neki módot nem nyujt: hajlandó-e a képviselőháznak már benyújtott „az uzsoráról és káros hitelügyletekről szóló 1883. évi XXV. törvényeik módosításáról és kiegészítéséről” szóló törvényjavaslatot olyképpen kiegészíteni, hogy abban a házbéruzsora is üldözve, büntetve és lehetetlenné téve legyen?

Szünet után Apponyi Albert akart válaszolni Bozóky Árpád interpellációjára, de ezt máskorra halasztotta a Ház engedelmével, mert Bozóky nem volt jelen. Mezőfi Vilmos a fővárosi lakás-drágaságot teszi szóvá és a lakásuzsorát. Kérde, tud-e arról a kormány, hogy májusban nagy lakósztrájk lesz? Veres József javasolja, hogy a községek regálékötvényei a községi takarékpénztárak alapjául szolgáljanak. A holnapi ülés napirendjére a statisztikai jelentést tűzték ki.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A debreceni ref. egyház árvaü. bizotts. február hó 20-án délután 4 órakor, a tanítók otthonában ülést tart. Tárgyak: alakulás és folyó ügyek.

VÁRMEGYE.

Megyegyűlés. Az alispán Hajdu vármegye rendkívüli közgyűlésének határnapját végleg február 29-ére tűzte ki. A meghívókat a hét végén küldi szét a főjegyző a megyebizottsági tagoknak.

Megszűnt a kanyarójárvány. Nádudvaron a kanyarójárvány már szűnőben van, miért is dr. Losonczy Almos tiszti főorvos előterjesztésére február 24-én az iskolákban újra megkezdődnek az előadások.

Boeska szobrának a története. A hajduböszörményi Boeska-szobor történetét Pákozdy Sándor vármegyei főjegyző megírta, a megyegyűlés határozatából pedig most nyomtatásban is megjelent. A füzetet az alispán megküldötte az összes törvényhatóságoknak, a vármegye minden községeknek és a megyebizottsági tagoknak.

Husz Ábrahám sógora.

Pénzhamisítók bűnpere.

Huszonegy vádlott, de mind tagad.

Még az 1905. év nyarán történt, hogy északkeleti Magyarországot, különösen Máramarost, sőt Galícia egyes vidékeit is, elárasztották hamis 50 koronásokkal. Oly nagy mennyiségben került a hamis bankó forgalomba, hogy valósággal megdöbbentette a hatóságokat.

Lázasan indult meg a nyomozás, a melynek végre az az eredménye lett, hogy vagy 250 ember került gyanuba, de ezek ellen a vádat el kellett ejteni, mert inkább csak károsultak voltak. Nagysokára nyomra jött a csendőrség és kiderítette, hogy a hamis bankókat Londonban gyártják és Máramarosban csak forgalomba hozzák.

Kiderült, hogy a bankókat Nichen

A Ganz-féle Villamossági R. T. építésvezetősége (Piac utca 72.) által készítettnek villamos-világítási- és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legnagyobb szakértelemmel. — Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul állagát. **Telefon szám 568** Világítótetek, csillárok és szerelvények dus raktára. **Telefon szám 568**

Sapira nevű galíciai zsidó gyártja Londonban, Husz Ábrahám petrovai szatócs pedig forgalomba hozza. Husznál házkutatást tartottak és a boltjában, a falra szegezett árjegyzék megett pedig 7 héber irással, de német jargon értelmű levelet találtak, a melyet a bankócsináló váltott Husz Ábrahámval, akit erre letartóztattak, de 4000 korona biztosíték ellenében később mégis szabadlábra helyezték. Kivüle még 22 egyén került vád alá.

Most került az ügy végtárgyalásra Debrecenben nagy érdeklődés mellett. A tárgyaló termet zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. A törvényszék elnöke Tóby István volt. A tárgyalás lassan indult meg. Legelőször megszűntették az eljárást Husz Ábrahám ellen, mert felakasztották.

Igy Fischer Lázár, Husz sógora és 21 társa került a vádlottak padjára és pedig: Kopalovits Wolt, Moskovits Albert, Ganz Salamon, Dávid Adolf, Dávid Márton, Weinberger Saul, Kodra Juon, Stern Samu, Feig Emil, Deák József, Maris Jonáth, idős Fránya György, Lakatos Mária, Kabej Ferenc, Moskola László, Lenke András, Molnár János és Szürdök Miklós.

Legelőször Fischer Lázárt hallgatták ki. Magyarul nem tud. A veres szakálu, apró szemű, görnyedt hátú vádlott egykedvűen felelt a tolmács által közvetített kérdésekre. Munkakönyvvél akarja igazolni az alibiáját, hogy t. i. 6 Antwerpenben volt, Londonban sohasem járt, a dologról nem tud semmit. Felolvasták magyar fordításban a Husznál talált áruló leveleket, amelyekben a hamis bankókról, mint dohánylevelekről tesz írója említést. Szó van benne Husz sógoráról is. Erre azt mondja Fischer, hogy Husznak 5-6 sógora is van, miért lenne éppen ő az? Még nevet is, bár megreppen, mikor a tolmács az elnök szavait magyarázza, hogy van ellene bizonyíték.

Délután folytatták Fischer kihallgatását, de nem sokra mentek vele. A vádlottak kihallgatását ma folytatják. A bünper tárgyalása, tekintettel a vádlottak s tanuk nagy számára, két hétig is el fog tartani.

VÁROSHÁZA.

Utnyitás a Veker-pusztán. Fülöp Ferenc hajdubagosi lakos utnyításért folyamodott a városhoz. Az utat a város birtokát képező Veker-pusztán át akarja vezetni. A város a kérelmet aligha fogja teljesíteni, ha csak közérdekből nincs szükség az utra.

Az utcaseprők lakbérére. Az utcaseprők, kiknek 480 korona silány évi fizetését — tessék-lássék módra — 60 koronával megjavította a városi közgyűlés, a túrhetetlen drágaságra való hivatkozással ismét fizetésjavítást és lakbért kérnek. A jog- és pénzügyi bizottság 80 korona lakáspénzt hajlandó megszavazni, ha van rá fedezet. Az utcaseprők lakáspénze 3200 koronát tesz ki.

Új városi képviselő. A polgármester a Lamprecht Frigyes elhalálása folytán megüresedett bizottsági tagság gyakorlására, miután a legelső virilis póttag, K. Vértsey István, időközben szintén elhalálozott, dr. Irinyi Istvánt hívta be, aki csupán azért maradt ki a rendes virilis névsorból, mert adójának kétszeresen való számítását ügyvédi oklevele alapján elmulasztotta.

Betörés a Vilmos huszárlaktanyába.

Pár héttel ezelőtt nagy feltűnést keltett az a vakmerő betörés, melyet ismeretlen tet-

tesek a Vilmos laktanyában elkövettek. A szinte páratlanul álló rablás mozgósította úgy a csendőrséget, mint a rendőrséget a tettesek után. Az egyszerűnek látszó eset a vizsgálat alatt roppant bonyolultnak és rejtélyesnek bizonyult s a nyomozás számai annyira összekuszálódtak, hogy a titok szinte megoldhatatlannak látszott.

A már-már sikertelenség ösvényére tévedt vizsgálat hirtelen váratlan eredménynyel végződött. A tettesek megkerültek. A csendőrök ugyanis két nappal ezelőtt sulyos gyanúkok alapján elfogták Porkoláb és Király 7-es huszárorrmestereket. Ezt az elfogatást tegnap követte egy harmadik őrmesternek, Városinak a letartóztatása. Az őrmesterek a leghatározottabban tiltakoznak az ellenük emelt vádak ellen s erősen hangsúlyoztatják ártatlanságukat. Tiltakozásuk mit se használt, tegnap mind a hármat letartóztatták s átkísérték őket a katonai fogházba.

A letartóztatottak bűnösségük mellett kevés pozitív adat van. Ellenük leginkább oly adatok gyűltek össze, melyek szubjektív bűnösségük mellett bizonyítanak. — Besugár folytán állandóan megfigyelés alatt állottak s különös viselkedésükkel erősítették meg a gyanút. Hogy a sulyos vádakból mennyi az igaz, már legközelebb ki fog derülni.

A nagyerdő halottja.

Akasztott ember a sűrűben.

A lelki szenvedések nagy kínjától kívánhatott szabadulni az a huszonnyolc éves fiatal ember, aki tegnap éjjel a nagyerdő sűrűjében, az éj sötétjében, amikor sivitva szántott végig a hideg szél a fagyos fagalyak és bozótok között, egy vékony faágra felakasztotta magát.

A régi koresolyapálya mögött, a sűrűségben keresett a halálra szánt ifju magának egy helyet, ahol zsinegre felakassza magát.

Reggel véletlenül arra járó ember vette észre, aki szaladt a nagyerdei rendőr-őrségre s ott jelentette be az esetet. Onnan viszont a bűnügyi osztályt értesítették s dr. Balkányi Emil rendőr-orvos rendőri kiküldöttekkel ment ki a helyszínére.

A szerencsétlen ifju ott függött egy fagalyon, megmeredten, havas esőtől összeverten. Hogy kicsoda, nem tudták megállapítani. Egyetlen sor írás, vagy bármilyen más, amiből kilétére következtethettek volna, nem volt nála. A lába csaknem a földet érte. Ugy függött. Levágták és bevitték a közkórház halottas házába, ahol lefénnyképezik.

Senki sem ismerte fel. Kezéről és ruházatáról ítélve munkás lehetett és 28-30 év körüli ifju.

A rendőrség értesítése szerint az ismeretlen öngyilkos 160 cm. magas, hosszas arca előre álló állal és pofacsontokkal bir, haja rövid, gesztenye barna, bajusza kicsi, ritka és hegyesre pedert. Ruházata: fekete posztó kalap, fekete kamgárn

kabát és mellény, magyar szabású nadrág zsinór nélkül, rövid kék télikabát bársony gallérral és hosszú száru csizma.

SZÍNHÁZ.

Varázskeringő. Ma este kerül színre 14-szer a Varázskeringő, melynek minden előadása általános tetszést aratott. A darab ugyanazon szereposztásban kerül színre, mint az első előadás alkalmával. Heléna hercegnő — Zilahyné, Francozi — Lónyai Piroska, Niki — Horváth Kálmán lesz.

Koczián és Veselsky Ferenc. Pénteken tartja meg Koczián világhírű hegedűművész második hangversenyét teljesen új műsorral, Veselsky Ferenc zongoraművész közreműködése mellett. A Koczián hegedűjátékát felesleges esetelnünk, mert aki öt hétfői hangversenye alkalmával hallotta, azon erős meggyőződéssel távozott a színházból, hogy ily csodás művészetet még életében nem látott. Méltó partnere a művésznek Veselsky Ferenc, ki viszont zongorajátékával büvölte el a hallgató közönséget.

A zab hatása. Az igazi párisi ötletesség sziporkáival fűszerezték ezt a nagy-szerű fölvételt, melyet tegnap mutattak be az Uranus vilamos-színházban. A tegnapi csunya, pocstás időjárás dacára is, igen szép számú distingvált közönség töltötte meg az Uranus nézőterét és szívből fakadó jó kedv uralkodott minden órai előadáson. A műsornak nincsen egyetlen olyan képe sem, melyet a többi rovására kellene kiemelni, valamennyi mind érdekfeszítő és rendkívül mulattató. Három remek, szép, új és színes kép is van a műsoron, melyet ma újból bemutatnak. Egy pompásan és dícséretes ujitást is honosított meg az igazgatóság, az előadások alatt fényfóliával teszik kellemezzé a színház levegőjét. Pénteken és szombaton high-life sport előadás lesz az Uranusban a legújabb sport felvételekből. A gazdag műsor, melyet holnapi számunkban közlünk, bizonyára nagy és distingvált közönséget fog vonzani az Uranusba.

Az Uranus mai pompás, új műsora.
1. Katonai sky verseny. (Sport.) — 2. Thomson fivérek. (Angol akrobaták.) — 3. A két árva. (Dráma.) — 4. Csoda tükör. (Színes kép.) — 5. Les Kiriki, japán akrobatá csoport bámulatos mutatványai. (Színes kép.) — 6. Ördögi utazás. (Szenzáció.) — 7. A néma kis leány. (Dráma.) — 8. Husvéti tojások. (Színes kép.) — 9. A zab hatása. (Pompás bohózat.) Előadások este 6-10-ig óránként. Helyárak mint rendesen. Kedvezményes áru jegyfüzetek a pézstárnál és Rencz Antal ur fodrász-üzletében válthatók. Holnap, pénteken és holnapután szombaton, este 6-10-ig óránként „Nagy Sport”-előadások, rendes helyárakkal.

A postatiszt tragédiája.

Családapa öngyilkossága.

Megrázó tragédia hirtelen keltett tegnap izgalmat s a nyomában mélységes fájdalmat a debreceni postahivatalban. Odament elsőnek a szomorú hír, hogy Máré Mihály posta-segéd-tiszt, aki néhány hét előtt temette el a feleségét s akitől hat árva gyermeke várta a gyámoltatást, föbelötte magát és azonnal meghalt.

Csinos báli fél cipők legolcsóbban a Központi Cipő és Kalapáruházban

Dréher mellett kaphatók.

Telefon 435

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék vannak raktáron.

MÁYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák. Eltűnő minőségű angol rumok.

Mélyszéges bánat és fájdalom törte össze a szívét s még gyermekeinek mosolya, szeretete, ragaszkodása se öntött belé erőt, hogy a küzdés útját tovább járja. Elfáradt, elfásult s gyilkos golyót röpitett az agyába.

Elképzelni is borzalmas, hogy egy édes apa, aki gyámolítója gyermekeinek, el tud fordulni apróságaitól, azokat itt hagyja, hogy az árvák kálvária-útját járják, ő pedig kivégzi magát. Rettenetes vihar dülhata át a szívét, törhette össze a lelkét; bénította meg egész érzelmvilágát, mert még az a gondolat se tartotta vissza a végzetes lépéstől, hogy a világon minden kincsnél drágább édes kis gyermekeit az árvaság kinszenvedésteljes útján hagyja.

A másik szoba hangos volt apróságainak édes kacagásától, mi alatt ő revolvert szegzett a fejének. Meghalt. Ki tudja, talán a lelkével együtt szállt el apró kis árváinak boldogulhatása.

A fájdalmasan szomorú tragédiáról az alábbiakat írja lapunk tudósítója.

A postatiszt családja.

Tíz-tizenkét évvel ezelőtt nősült meg Móró Mihály postasegéd-tiszt. Széchenyi Ferenc budapesti lakos leányát vette el feleségül s több ezer korona vagyonnal kezdtek a boldogságot ígérő házasságukat.

Minden úgy indult, hogy a remélt boldogság bearányozza szerény otthonát. De a fiatal posta-segéd-tiszt szerette a társaságot, otthon nőttön-nőtt a család s a megélhetés gondjai mind erősebb teherrel szakadtak vállaira.

A gondviselés hat gyermekkel áldotta meg. Mindmegannyi tíz éven aluli. A gondokat növelte később felesége betegsége, aki legkisebb gyermekének születése óta fájdalommal élte napjait.

A postatiszt családja libakerti kis hájukban buzta össze magát. Valahogy csak átküzdötték a napokat, amíg a szegény asszony ágyba nem került. Azután már nehezebb lett az élet, nagyobb a küzdés, több a gond. Szegény asszonyt végre megváltotta a halál a szenvedéseitől. Meghalt a jó feleség, az édes anya. Özvegy lett a férj s árvák a gyermekek.

Öngyilkos apa.

Az apa hat gyermekével lakott együtt a libakerti kis házában. Felesége halála óta nagyobb lett a gond s terhebb az élet. Nézett is utána, hogy gyermekei gondozásában segítő-társat kapjon s úgy mondják, hogy napok óta nehezen várt egy levelet menyasszonyától Bártfáról.

Tegnap reggel három nagyobbik gyereket elküldte az iskolába, azután leült és levelet írt. Körülötte még három kis árva játszott s a szegény kicsikék boldogan csacsogtak a lábainál, miatt az édes apjuk a végrendeletét írta.

A levelek írása után a nála szolgáló kis cselédeleányt elküldte egy közeli boltba, ő pedig otthagya három kis gyermekét, átment a másik szobába, leült egy gyékény-székre s revolverből halántékon lötte magát.

A leány visszaérkezése után nem találta Móró Mihályt a gyermekek közt, átment a másik szobába, ahol borzalmas látvány tárult eléje. Gazdája arcán végig ömlött a vér, kezében még ott volt a revolver.

ver. Rémülten szaladt a leány jelteni az esetet s éppen utban találta Szóts rendőrbiztost, aki elsőnek ment a helyszínére.

Két levelet hagyott az öngyilkossá lett posta-segéd-tiszt a rendőrségnek s hármat a barátainak.

Levelében arra kérte a rendőrséget, hogy haláláról értesítsék Széchenyi Ferenc Budapesten lakó apját, Szutirász Róbert kassai postafőnököt és Thiminger Margitot Bártfán. Allítólag az utóbbi menyasszonya volt, akitől nehezen várta napok óta a levelet.

Kevészel azután, hogy a rendőrség küldöttei a helyszínén megjelentek, jött a postás és ajánlott levelet hozott Bártfáról Móró Mihálynak. Ráírták a nehezen várt levélre: „Kézbesíthetetlen, címzett meghalt“.

Móró egyik levelében szerény holmijai felől intézkedik, kéri, hogy gyermekeit vegyék fel az árvaházba s néhány könyvét a városi muzeumnak hagyja.

Nyomorban, nagy szegénységben, gyámolító nélkül maradtak gyermekei. Ki tudja, mi lesz velük. Az édes apjuk holttestét bevitték a kórház halottas házába s onnan fogják eltemetni.

A postahivatal tisztikarára megrendítő hatással volt a tragikus eset. Nyomban gyűjtést indítottak meg egymás közt a Móró Mihály temetésére.

A rendőrségnél pedig ez alatt jelentkezett Nagy Imre postai kézbesítő és kérte, hogy Móró Mihály Róza nevű kis árváját adják oda neki örökbe.

A szerencsétlen véget ért posta-segéd-tisztet holnap fogják eltemetni.

UJDONSÁGOK.

* **Protestáns-estély.** A reform. leánynevelő-intézet e hó 23-ikán, vasárnap délután 5 órakor, az intézet dísztermében, gondosan egybeállított programmal protestáns-estélyt tart. Ezen összejövetelnek állandó, lelkes közönsége szokott lenni, most az érdeklődést méltán fogja fokozni ez az érdekes műsor:

1. Megnyitó-ének, előadja az intézet énekkara. 2. Szaval Bodiczky Aranka tan. kép. növendék. 3. Nocturne, zongorán előadja Vaskovits Paula és Solymossy Paula fel. isk. növendékek. 4. Felolvasást tart dr. Erdős József theol. tanár. 5. Szóló-ének, előadja Nagy András ref. kántor. 6. Költemények, írta és felolvassa Marjay Géza th. 7. Bezáró-ének, előadja a főiskola énekkara. Jegyek előre válthatók Csáthy F. könyvkereskedésében.

* **A szabad iskolában (Ipartestület díszterme, Simonffy utca, városi bérház) 1908. február 20-án, csütörtökön délután 6-7-ig dr. Tüdős János megkezdi előadásait a német városok újabb kori fejlődéséről.**

* **Bakonyi Samu udvari tanácsossága.** Fővárosi tudósítónk értesítése alapján mi is közöltük azt a politikai körökben szállogó hírt, hogy dr. Bakonyi Samu, Debrecen város II. kerületének országgyűlési képviselője udvari tanácsosságot fog kapni és méltóságos ur lesz. Mióta a képviselőházban a függetlenségi és 48-as párt van többségben, számtalan oly dolog történt, amelyet nem tudtunk elhinni, amíg bevégezt tényként nem állott előttünk. A tőlünk megszokott nyíltsággal ösmerjük el, hogy a történetek után a Bakonyi Samu udvari tanácsosságáról érkezett hír valódiságában nem kételkedtünk, csak a fejünket csóváltuk. Annál inkább örvendünk, hogy az udvari tanácsosságról szárnyra kelt híreket maga Bakonyi siet megeafolni. Hozzánk intézett táviratában kijelenti, hogy semmiféle jutalomra vagy kitüntetésre rá nem szolgált, ilyet sem nem kér, se el nem fogad. Ez a férfias kijelentés bizonyára a választók helyeslésével fog találkozni.

* **Az iparművészeti kiállítás elhalasztása.** A kamara és az Országos Iparművészeti Társulat Debrecenben, ez év őszére tervezett iparművészeti kiállítása elhalasztatott az érdekelte iparosság kérelmére a jövő év tavaszi hónapjaira. Az augusztus-szeptemberi hónapokban tudniillik a debreceni közönségnek még nagyrésze nyaraláson vagy fürdőben távol van; maga az addig közbeeső idő pedig az előkészítésre rövid is volna, nem tudnának az iparosok a legszorgosabb nyári hónapokban kellő nyugalommal előkészülni. Méltányolva ez okokat, a kamara és az Iparművészeti Társulat abban állapodtak meg, hogy a kiállítást a jövő, 1909. év tavaszán, valószínűleg husvétkor rendezik. Az előkészítési munkálatok azonban már mostantól kezdve megszakítás nélkül fognak folyni. A kiállításra jelentkezési fölhívást még a közel jövőben közre fogják adni.

* **A debreceni máv. altiszti kör és dalárdája** könyvtára gyarapítására, február hó 22-én, Elefánty Sándor karnagy vezetése és Kiss Béla zenekarának közreműködése mellett, a máv. pályaudvar I., II. osztályu étkező termében zártkörű dal- és táncestélyt tart. Belépő-díj: személyenként 2 kor. Családjegy (3 személyre) 4 kor. Kezdeté este fél 9 órakor. Műsor: 1. Megnyitó. Játsza Kiss Béla zenekara. 2. a) Estét harangoznak. b) Derék kaszás az én uram. c) Hogy a papnál irakoztunk Lányi Ernőtől. Előadja: a máv. altiszti dalkör. 3. Bordal. Hoppe Rezsőtől. Előadja: a dalkör. 4. Rákóczi-induló. Fáy Hachtól. Előadja: a dalkör. Műsor után tánc.

* **Rejtélyes eltűnés.** Még a múlt hét szerdáján tűnt el Debrecenből Szabó Ernő 27 éves fiatal ember, aki Oláh Géza bírósági végrehajtó irodavezetője, aki egyébként jogot is végzett és letette mind a két alapvizsgáját. A fiatal ember e hó 12-én eltávozott szüleinek Burgondia-utca 9. sz. a. lakásáról és azóta nem tért vissza. Eltávazása előtt nem tanusított feltűnő magaviseletet, nem volt se szerelmes, se életunt, öngyilkosságot pedig sohasem emlegetett. Hozzátartozói azt hiszik, hogy valami baleset érte, miért is a rendőrségnél jelentést tettek rejtélyes eltűnéséről. A személyleírása a következő: termete magas, arca hosszukás, a haja fekete, a szeme barna.

* **Felülfizetés.** A tüdőbeteg-sanatóriuma javára f. hó 18-án tartott kedélyes estén felülfizettek: dr. Rotschnek V. Emilné 10 koronát, dr. Kenézy Gyula 10 koronát, Gáll Béláné 4 koronát, amit ez uton köszön meg mély tisztelettel a rendezőség.

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzen.
Minden csomag házhoz lesz szállítva.

MÁYER JENŐ

Telefon 145.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege áru állan-
dóan frissen kaphatók.

A debreceni első takarékpénztár t. részvényesei értesítettnek, hogy a f. hó 23-án, vasárnap d. e. 10 órakor tartandó közgyűlésen való megjelenésre jogosító „Igazoló jegyek” az intézet hivatalos helyiségében f. hó 21 és 22-én lesznek kiválthatók.

*** Tanulmányi ösztöndíj debreceni iparos ifjunak.** A keresk. m. kir. miniszter kivételes támogatásként 800 koronás tanulmány segélyben részesítette ifj. Kiss Imre debreceni timár ifjút, ki ezzel a freibergi timárszakiskolát fogja elvégezni. Az engedélyezés előírja, hogy 1909. végéig hazajön és szak tudását a magyar ipar javára hasznosítja.

*** Tolvaj a Dóczy-intézetben.** A Dóczy-féle leánynevelő-intézetben tegnap vakmerő lopás történt. Fényes nappal az alatt, míg a növendékek az előadást hallgatták, a folyosón levő összes esernyő eltűnt. A tettes bámulatatos vakmerőséggel járt el. Egy lélek sem vette észre sem jelenlétét, sem távozását. A rendőrség a vakmerő tettes után megindította a nyomozást. Eddig eredményre nem vezetett.

*** Megszökött katona.** Nem igen tetszett Gilvác Györgynek a katonaelet. Az elmúlt vasárnap kapta-fogta magát és elhagyta a 3. honvéd gyalogezred 7. századát, ahol mindössze öt hónapja szolgál. Bajtársai állításai szerint, a nyiregyházi vasutvonal mentén távozott és tőlük azzal vált el, hogy a legközelebbi tanyáig megy, ahol rokonait látogatja meg. Mivel azonban mindeztideig nem tért vissza, az ezredparancsnokság átiratban értesítette a helybeli csendőrséget az esetről, mely a kellő intézkedéseket kézrekerítése iránt megtette.

*** Elfogott zsebtolvaj.** A vasúti állomáson tegnap egy zsebtolvajt fogtak el, aki Török Erzsébet szoboszlai lakos pénztárcáját akarta ellopni. Az elfogott zsebtolvaj a rendőrségen eleinte Teszler Zoltánnak mondotta magát, de utóbb kiderült, hogy Heschia Avram a neve és Romániába való. A rendőrség táviratokba érdeklődik a hatóságoknál Heschia után.

*** Félelmes löbetség a szomszédságban.** Nyiregyházi értesítettek bennünket, hogy ott a lovak közt veszedelmes járvány ütött ki. Az egyik ösmert tenyésztőnek lóállományát kezdte ki a veszedelmes járvány. Hétfőn váratlanul elhullott az egyik 800 koronát érő csikója, másnap már nyolc hullott el és husz darab megbetegedett. Miután az állatorvosok nem tudták megállapítani, hogy mi okozta a különben jó husban, erőben lévő lovak pusztulását, a tulajdonos táviratilag lehvatta az állatorvosi akadémia egyik neves tanárát, aki a megejtett boncolások alkalmával megállapította, hogy az eddig még ismeretlen löbetség az agyát támadja meg az állatnak, amelyet 1—2 nap alatt elpusztít. Az új löbetség híre nagy megdöbbenést fog kelteni a gazdák körében.

*** Béli keztyük nagy választékban** Györfi Sándornál, Simonffy utca 2. sz.

*** Összeesett az utcán.** Az éjjeli órákban eszméletlen állapotban találták a Péterfia-utcán Willner János iparos-segédet. Szalay orvos megvizsgálta s úgy találta, hogy Willnert súlyos betegség kínozza. A mentők beszállították a közkórházba.

*** Költözőkötő egyesület.** A debreceni gazdasági egyesület hivatalos helyiségét március 1-től a Piac-utca 61. sz. házból a Batthyány-utcai Fancsovics-féle házba helyezte át.

*** Eltűnt kis leány.** Lehoczky Juliánna, 13 éves leány tegnap délután kiment fát szedni az erdőre, honnan még az éjjeli órákban sem tért vissza. Szülei, a kik attól tartanak, hogy a kis leánynyal baleset történt, az eltűnését bejelentették a rendőrségnek. A kis leány feltalálása végett ma átkutatják az erdőt.

*** Gummi különlegességek.** Györfi Sándor kötszerésznél, Simonffy utca 2. sz.

*** Ujdonság.** Legdivatosabb dobozos, perforált levélpapírokban, és íróasztali tartók, festőminták, angol és solingeni zsebkések, finom levelezőlapokban egyedüli nagyváltók Thaisz Arthur előbb Pongrácz Géza papirnagykereskedése, Debrecen.

*** Plissirozást és gombkészítést** elvált a saját gépein Kontsek Kornél, női divat áruházában.

*** Új higiénikus szikvizgyár.** E hó 6-án nyílt meg a városzerte közismert Kun István gyógyszerésznek minden tekintetben modernül berendezett szikvizgyára, melynek megnyitását a helyszínelővizsgálat felvétele után a hatóság képviselői és Szalay Béla tiszti orvos a legnagyobb meglepetéssel engedélyezték. A szikvizgyárban bármily mennyiségű szikviz telefonon is (595, initerurban) megrendelhető.

Döntő fordulat előtt.

Pártközi konferencia.

Obstrukció a kormány ellen.

Dudapest, febr. 19.

Ma délután folyt a pártközi konferencia a képviselőház miniszterelnöki szobájában. **Andrássy Gyula** belügyminiszter a konferenciára meghívta **Hoitsy Pált**, **Ugron Gábort** és **Batthyány Tivadart**, az alkotmánypárt részéről **Eszterházy Mórié** és **Thoroczkai Miklós grófokat**, a néppárt részéről **Buzáth Ferenc** és **Hentz Károly**, a kilépettek közül **Szapannos Istvánt**, **Farkasházy Zsigmondot** és **Lengyel Zoltánt**. A mai konferencia eredményétől függ a holnapi ülés napirendje is. Meghívót kapott még az indítványtevő **Nagy Emil** is.

Wekerle a Ház ülése alatt kijelentette, hogy ha a disszidensek teljesíthetetlen követelésekkel állanak elő, a mai pártközi konferencia tárgyalanná lesz; a nemzetiségekkel a kormány nem tárgyal, mert az esetleges nemzetiségi obstrukciót meg akarja akadályozni. Annál is inkább szükség lesz erre, mert a katonai kérdés nemzeti irányban feltétlenül megoldást fog nyerni.

Zágrábról jelentik, hogy a horvátok a választási izgalom dacára is megobstruálják a házszabályrevíziót. Még a technikai obstrukciótól sem riadnak vissza.

Meghíusult a paktum.

Délután 4 órakor kezdődött a pártközi konferencia, amelyet **Andrássy Gyula** gróf belügyminiszter

vezetett. Hivatkozott a magyar pártok hazafiasságára és az ország érdekére, amely a házszabályrevíziót szükségessé teszi, mert hiszen az általános szavazati jog alapján erős nemzetiségi párt fog alakulni, amely lehetetlenné tenné a magyar többségnek a kormányzást. Minden magyar képviselőnek egyet kell érteni e kérdésben.

Legelőszőr az öreg **Szapannos István** szólalt fel; szerinte éppen a jelenlegi házszabályok fentartása az ország érdeke. **Farkasházy Zsigmond** és **Lengyel Zoltán** lényeges módosításokat javasolnak. Első sorban azt, hogy ne 150, hanem 200 képviselő kérelmére mondhassa ki a Ház a sürgőséget, esti 10 órán túl ne tárgyalhassanak; a szigorított házszabályok az osztrák ügyekre és katonai kérdésekre tárgyalásánál ne legyenek érvényesek.

Bár a kormány közeledni igyekezett a disszidensek álláspontjához, azok mereven megállottak követeléseik mellett, mire a pártközi konferencia eredmény nélkül szétoszlott. **Andrássy Gyula** hangsúlyozottan kijelentette, hogy az engedmények is semmiek és most már a kormány is megmarad ridegen álláspontja mellett, ami annyit jelent, hogy az ellenzék az egész vonalon obstruálni fog, a kormány pedig kénytelen fölvetni a kabinetkérdést.

Miután semmi kilátás sincs a megegyezésre, a helyzet teljesen reménytelen: a kormány napjai megszámlálvák.

Palota-forradalom a 48-as pártban.

Ma este, míg a pártközi konferencia tartott, a függetlenségi és 48-as pártkörben, bár nem volt értekezés, nagy számban gyűltek össze a párttagok. Az eszmecsereből a legszenvedélyesebb hangu tárgyalás lett.

Legelőszőr Holló Lajos szólalt fel. Szenvedélyesen támadta az alkotmánypártot a deési választásból kifolyólag. Türetlenül tartja, hogy a főispáni karban az alkotmánypárti többségben vannak és befolyásukat érvényesítik a függetlenségi párt ellen. Kifogásolja, hogy a belügyek vezetését teljesen az alkotmánypárt ragadta magához; nemcsak a miniszter alkotmánypárti, hanem az államtitkárja is. A függetlenségi párt nem tűrheti tovább ezt a megalázó helyzetet, hanem teljes erejével azon kell lennie, hogy a többségi befolyását az egész országban érvényesítse. **Szentiványi** kijelenti, hogy a házszabályrevízió ellen fog szavazni. **Zichy Vladimir** gróf követeli, hogy a koalícióban a függetlenségi elvek érvényesüljenek, minden más törekvést le kell törni. **Rátkay László** meglepetéssel veszi tudomásul a párt erőyes fellépését. Ez elégtétel neki, mert ő régen megmondta, hogy az **Andrássy** politikája a 48-as párt ellen érvényesül. Kéri elvbarátait, hogy **Kossuth Ferencet** sürgős intézkedések megtételére kérjék. **Mérey Lajos** az alkotmány párt perfid eljárását peilengerezi. **Kelemen Samu** a régi 48-as program fentartását kívánja.

Hogy a palotaforradalom egyelőre elmaradt, azt csak **Ugron Gábor** erőyes fellépése tudta megakadályozni. Kijelentette, hogy ez csak összejövétel, konventikulum, amely nem hozhat határozatot. **Kossuth Fe-**

renc nélkül nem is szabad kezdeni semmit. Utána Hoitsy Pál kérte a párt tagjait, hogy kifogásaikat és panaszait a párt intéző bizottsága elé terjesszék. Ebben aztán megnyugodtak, de azért a párthatangulata rendkívül harcias az alkotmánypárt ellen, úgy, hogy most már elkerülhetetlennek látszik az összeütközés.

TÁVIRATOK.

Megtámadott szájhős.

Zágráb, február 19. Elegovits dr., Starcevic-párti képviselőt hazautaztában nagy néptömeg támadta meg, mely kövekkel dobálta, néhány lövést is tett, de azután abbahagyta az üldözést.

Ismét a katonai kérdés.

Budapest, febr. 19. A katonai kérdések megoldásának ügyével élénken foglalkoztak az ülés alatt ma is a folyosón. A 48-asok nincsenek egyetértő véleményen, mert sokan azt tartják, hogy ezen az országgyűlésen ez a kérdés meg nem oldható. Ezzel szemben a párt vezető egyéniségei nem tartják aktuálisnak az ügyet. Bizalmas körökben azt állítják, hogy messze-menő engedményekről van szó, így a magyarországi ezredek szolgálati és hivatalos nyelve a magyar lenne, a katonaság a hatóságokkal magyarul levelezne, szóval a nemzet nyelv a szolgálati viszonyban érvényesülne, a vezénylői nyelv azonban maradna a gyűlölt német, de a legszűkebb határokon szorítatnák, míg a szolgálati viszonyban a magyar nyelv érvényesülne. Ezt a bécsi katonai körök se elleneznék.

Nagy havazások.

Brassó, febr. 19. A környéken ma oly óriási havazás volt, hogy a vasúti forgalmat be kellett szüntetni a környékekkel.

Betörés a törvényszéken.

Nagyszében, febr. 19. Az elmúlt éjjel eddig meg nem állapítható módon ismeretlen tettesek kirabolták a törvényszéki elnöki pénztárt, ahonnan nagy összeget vittek el.

Elhárított szerencsétlenség.

Bécs, febr. 19. A pozsonyi dinamitgyárból dinamitot szállítottak Ausztriába a déli vasúton. Stadlau állomáson észrevették, hogy a dinamitvívó, 178. számú kocsit alatt petroleum-gyapot ég. Miután a vakmerően előkészített merénylet a rendőrség ébersége folytán megfiúsult, a dinamitot szigorú őrizet alá vették. De indokolt is a félelem, mert annyi dinamittal az egész várost el lehetne pusztítani.

Letartóztatott gyáros.

Páris, febr. 19. A budapesti aszbeszt-gyár Krumpholtz nevű igazgatóját, aki Brigelt Gertrud nevű kedvesével hosszabb idő óta tartózkodott Franciaországban, a rendőrség kémkedés gyanúja alapján letartóztatta. A hazakutatás alkalmával több léghajótervet találtak nála. Krumpholtz a „Patria” nevű léghajó szerkezete iránt érdeklődött. Krumpholtz elismerte, hogy a léghajó tervét szerette volna megszeretni, de se Németország, se az osztrák-magyar monarchia számára, hanem csak tudományosságjából.

Az osztrákok engednek.

Bécs, febr. 19. Az osztrák delegáció mai ülésén, bár ma is hangzottak el magyarellenes felszólalások, az általános hangulat a magyar követelésekre kedvező. Feltűnően engedékeny hangú volt Klammartini felszólalása, a ki Hoitsy Pál beszédével foglalkozott. Szerinte nagy politikai bátorság kellett ahhoz, hogy Hoitsy oly nyíltan a sikra merjen szállani a saját pártja tulköveteléseivel szemben is. Az ő beszéde után megoldást kell nyerni a katonai kérdéseknek, még pedig véglegesen. A tisztí fizetések felemelése is megköveteli ezt, kérdi a hadügyminisztert, hogy a volt szabadelpártpárt kilencos bizottságának a programját végrehajtották-e már? Ha nem, végre kell hajtani. **Bozótítani kell a magyar ezredben a magyar ezrednyelvet.** Bizonyos, hogy ezt a magyarok is magyarosításra fogják felhasználni a nemzetiségiek ellen, de nem hiszi, hogy számbavehető eredményt érjenek el, mert hiszen a Bach-korszakban a magyarok, elnémetesítése szintén nem sikerült; sőt ellenálló ereje megnövekedett. Az osztrák delegáció holnapi ülésén alkalmasint Schönaich hadügyminiszter is nyilatkozni fog a kérdésről.

AZ ÁRVA.

— Regény. —

(Folytatás.)

Rácskainé talán még Eliznél is boldogabb volt, pedig ez a szép leány alig birt uralkodni magán. Egyszerre dalos jókedve támadt s a hálálkodás és kedves hizelgés örömeivel árasztotta el Rácskainét.

— A kedves néni jobb egy édes anyánál.

— Szeretlek drága virágom, talán a szívem szakadna utánad, ha valami bánatod lenne; de jobban, mint ahogy az édes anya tud szeretni, én nem tudok. Másikülönben hagyjuk most ezt. Sürgős teendő vár rám. Megírom a levelet Tölgyesinek.

— Még most?

— Azonnal.

— Hogy jöjjön ide?

— Igen. Meglásd, hogy holnapután már itt lesz.

— Nagyszerű! Milyen jó találmány is az a posta.

— Bizony az a — drágaságom!

Eliz pillanatra, mintha gondolkozóba esnék, azután pedig kedves naivsággal mondta el, mi fekszik a szívében.

— Kedves néni! Gondoltam valamit.

— Hogy ne írjak levelet? — pajkoskodott a szerelmes leánnyal Rácskainé.

— Oh dehogyan! Ellenkezőleg. Attól félek, hogy a levél elvész, Tölgyesi nem kapja meg. Jobb volna, ha ajánlott expresszt küldenénk. Egy fél nappal előbb a kezében lenne.

Rácskainé látva, hogy Eliz még egy fél napot nyerni akar s annál is előbb szeretné látni Tölgyesit, nevetve hagyta jóvá Eliz kívánságát.

— Jól van hát kicsikém, majd mint ajánlott, express levelet küldjük el.

Nem sokáig nyugodott meg ebben sem Eliz. Mikor már Rácskainé megkezdte a levél írását, újabb kívánsággal lépett fel:

— Kedves néni! Soká tart az a levélírás. Azután fárad vele a kedves néni is. De meg a postát is lekészhették. Jobb lenne, ha táviratot küldenénk.

Rácskainé ezen már rendkívül jól mulatott. Nevetett jóízűen, magához ölelte Elizt és csókolgatta hosszan, sokáig.

— Jól van, hát táviratot küldünk.

— Igen! Azt még ma megkapja és holnap már itt is lehet. Aztán a táviratot biztosan megkapja.

— Ugy lesz, édes kis virágom, táviratot küldünk s mi pedig készülünk, hogy illő módon fogadjuk, akihez szeretet és bizalom fűz bennünket s aki arra hivatott, hogy téged boldoggá, nagyon boldoggá tegyen.

(Folvt. köv.)

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre és erősíti a tüdőt. **Köhögést és meg-hülést** bármily makacs és hosszadalmas legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a

SCOTT-féle EMULSIÓ

feltéve, hogy idejekorán használ-nálják, mely esetben állandó tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

NYILTÉR.*

Országunk legnagyobb vidéki kereskedelmi városában egy

3 év óta fennálló

K 350.000 forgalmazó jómenetelű

Vaskereske-déshez

társ kerestetik K 30—40.000 tőké-vel, melynek 15% tiszta évi haszon-nak biztosítatik. Az illetőnek nem okvetlen szakembernek, de kereskedőnek s irodai embernek kell lennie, szakember előnyben részesül. — Ajánlatokat a kiadóhivatal

„Biztos jövő”

jelige alatt továbbit.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A Népegélyző Bank m. sz. Igaz-gatósa és Felügyelő-bizottsága igaz részvétellel jelenti

Néhal

Lamprecht Frigyes

igazgatósa tag urnak munkás éle-tének 68-ik évében f. hó 17-én tör-tént esendes elhunytát.

A megboldogult földi részei f. hó 20-án d. e. 10 órakor Piac-utca 49. sz. háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint fognak örök nyu-galomra térni.

Áldás és béke omlékénak!

Debrecen, 1908. február 20.

ELVESZETT kedden este a színházba egy munka-könyv és egy postatakarékkönyv becsületes megtaláló, mely ránézve értéktelen hozza a Nagy János szíjgyártó kis templom-nál, hol illő jutalomban részesül

Mindennemű ruhák
tisztítását és festését
szépen és jutányosan eszközli
KONCZ JÓZSEF
gőzerőre berendezett
kelmefestő- és vegyszeti ruhatisztító,
Debreczen,
Batthyány-utca 2. és Vár utca 3. szám
(Zenede épület.)

Ünnepélyes megnyitás!
Van szerencsém a n. é. közönsének szives tudomására hozni hogy a
„Kis Pipa“ vendéglőt
Dégenfeld-tér 8. sz.
Fixl György urtól átvettem és azt ujonnan átalakítva
folyó hó 25-én
ünnepélyesen megnyitom.
Kitűnő magyar konyha, háziasan készült hurha és kolbász, tisztán kezelt jó borok, naponta többször csapolt Kőbányai sör. Olcsó árak, szolid és pontos kiszolgálás.
Jó cigány zene.
A n. é. közönség szives pártfogását kéri.
Praszner János vendéglős,

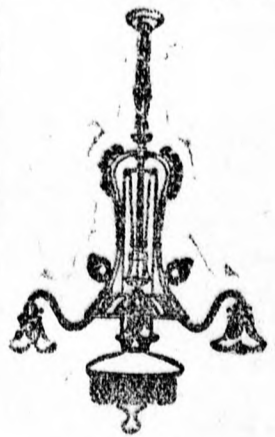
„ADRIA“
halkonserv és halfüstölőgyár
Debreczen
Főraktár: BUDAPEST.

Különlegességek:
Drosz szardiniák, marinált heringek, mindenféle csemegé árak, Bismark heringek, göngyölt-, fűszerezett-, fillett- és kocsonyázott heringek, korona szardiniák, halsaláta, Bückling, Anchovis' Sprottni. Füstölt vöröshus rajnai lazac. Valódi strahlsund-marinált heringek.
Kérjen árjegyzéket.
Naponta friss Bückling.
Kapható
minden fűszerüzletben.

Aki
olcsón akar vásárolni,
keresse fel most az
Ott Károly
utóda üzletét
Kossuth-u. városháza alatt
Csipkék, szalagok, női-pipere és bé-lésárúk. Ruhadiszek, kézimunka kel-lékek, férfi ingek és nyakkendők, vi-rágok, divánpárnák, alsószojnyák, ha-risnyák és szabókellékek
Rendkívül olcsó leszállított árak mellett.
Ott Károly u.

Alapított 1898-ban.
Legszebb
zsebóra-,
lánc-, gyűrű- és ékszer-
különlegességek
legjobb kivitelben találhatók
Szép china-ezüst árak
jutányos árakban
Pintér Gusztáv
ékszerésznél
Piac-u. 26. a nagytrafik mellett,
Ékszer javítások
jól és pontosan eszközöltetnek.

Legszebb! Legjobb! Legtartósabb!
Glace, svéd és szarvasbőr
keztük.
Saját készítményü
sérvkötők, — haskötők,
gummi görcsérharisnyák,
Valódi francia és amerikai
gummi különlegességek
SCHÖN SÁNDOR
— koztyü-, kötszer és orvosi műszertárában —
Debreczen.
Piac utca 12. szám. (Stencinger ház).

Kulesár József
bronzműves. **DEBRECEN, Szt.-Anna-u. 6.**
Készít mindennemű sárgaréz és bronzárakat, légszesz acotylon és villamos csillároka
Csillárok átala-tását petróleum és légszeszről (villamosra, vagy légszesz és villamosra (combinálva). Ujja tisztításokat s min-den e szakmába végé javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.
A Hazai Gáz-izzófény Részvénytársaság debreceni képviselője.
Állandó nagyraktár „Rádium-fény“ és lefele égő gázizzótestek-ben, üveghengerek, legújabb megújított és egyéb felszerelési különlegességekben, Gyönyörű fényű kirakat és csillár lámpákban. Jókában tartást jutányos árban elfogad.

Moskovits József
uri szabó divatóterme
Angol és hazai szövet
ujdonságok raktára
A legelegánsabb
uri ruha különlegesség
elsőrendű szabóműhelye
Piac-utca 46. szám az udvarban.

Menyasszonyi kolongyók és ajándéktárgyak
nagy raktára.
Kaszanyitzky Andor
Debreczen, Piac-utca 57. szám.
Ajánlja a legnagyobb vá-lasztékban és a legjutá-nyosabb árak mellett Dit-már-, Brunner- és hazai gyártmányu asztali függő-lámpákat,
Asiral-, Meteor-, Apolló-, csoda-, nap-, villan-, pet-róleum- és Auer gázégők-kei. — Ugyazintén por-cellán és angol fayance, tea-, kávé-, mocca- és mosdó és mindenemű asztali cog-nac és likőrös üveg készleteket, majoli-ka, bronz és china-ezüst ujdonságokat
Vidéki megrendelések pontosan, gyorsan teljesítettnek.
Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál.
Vendéglői és kávéházi felszerelések.

PRELOVSZKY ANDRÁS
uri szabó üzlete- és egyenruházati intézete
Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.
Megérkeztek a tavaszi öltöny- és fel-öltő szövet különlegességek, melyeket a
legelegánsabban
készítek el.
Készítek egyszersmind alkalmi-, salon-, smoking-, frakk-öltönyök- és lovagló britses nadrág különlegességeket.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 máig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

MELYIK nemes szívű idős magános ur ember volna hajlandó egy fiatal lányt 60 korával kiségetni az irjon örökké halás címre a kiadóban. 7162

„Barna“ öze gy sorait elkésve kaptam postor-
restante levélem kérem átvenni.

ROMA, levelét miért nem veszi át, péntekre
választ kérek Z. J. 7165

Ajánlat.

NAGY Antal kárpitós és díszítő Arany János-
utca 38. 6903

HARISNYAKTÓ IPAR VALLALAT. Haris-
nyák kötése és fejelése felvállaltatik Beuyáts
Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

MAGANDETECTIV ajánkozik a legdiszkréttebb
megfigyelésekre és nyomozásokra. Megbizha-
tóságról kezeskedve. Krámer József, Iskola
utca 4. 6383

Telefon 168.

Telefon 168.

FÖLDVARI L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyára és vállalata
Kossuth-utca 1. szám.

Gyárt és árusít mindenféle
elektrotechnikai cikkeket.

Rendez be: lakások, üzle-
tek és gyárak részére villa-
mos világítást, kézi- és ma-
gán telefonokat, villámhárí-
tókat, villemos csengőket, en-
nek szakszerű javítását s évi
jókában tartását legújantyo-
sabbban eszközli. — Saját motorerő-
vel berendezett rézesizolás, nicke-
lezés és galvanizálás.

Villamos zseblámpák 1 k. 70 fillértől. Árjegy-
zék ingyen.

BÉLYEGGYÜJTŐKNEK! Legritkább régi bé-
lyegekből állandó dúsz választék fél és negyed
áron Harmathynál Fűvészkert-u. 14. Régi
bélyegke magas áron megvételnek. 6961

NÉGY-öt szobás lakás kellő mellékhelyisé-
gekkel Nyomtató-utca 22. sz. alatt május 1-re
kiadó. Ugyanitt száraz, kerékgyártónak való
hasítvány és gömb akáofa azonnal eladó. 7119

SZARAZ vágott fa 100 klg.-onként házhoz
szállítva 1 frt. 40 kr-ért kapható. 1000 klg. vétel-
nél 1 frt. 30 kr. Varga Károly szén és fa-
kereskedőnél Libapiac, Telefon 465. sz. 6976

NYOMTATÓ-U. 7. sz. háznál 4. szobás utcai
lakás kiadó. 7157

Kereslet.

FIATAL fűszerkereskedő segéd felvétetik Ran-
kay Györgynél. 7152

DERÉKVARRO és tanuló leányok felvétetnek
Pacsirta utca 19. szám. 7148

ÜGYES minden tekintetben megbízható ügynö-
kök jutalékra, ovadékképes pénzbeszedő, var-
rás-himzésben jártas kisasszony azonnali be-
lépésre kerestetnek. Gedő varrógép nagyrak-
tára Piac utca 56. 7140

GARZON keres május 1-re egy-két utcai szo-
bát butor nélkül. Cim a kiadóba. 7102

FÜSZERKERESKEDŐSEGÉD, perfekt detail-
ista, főtéri előkelő üzletben alkalmazást nyer.
Csemege árúban és kirakatkészítésben
járatosak előnyben részesülnek. Cim a kiadó-
adóhivatalban. 7161

VESZÉK használt szekert két hámoz egy lóra
Deutsch Timár-u. 16 7167

HARMONIUM, keveset használt olesár. eladó.
Megtéríthető: Hatvan-u. 33 7163

KORLATLAN ital kimérésbe ovadékképes he-
lyettes megbízott kerestetik Kazinczy-u. 13.

Eladás.

GAL Ferenc örökösöké 18 köblös ondódi föld,
a mely örök áron eladó, értekezhetni Balmaz
Ujváros Debreceni utca 88 sz. alatt. 7159

DEBRECEN környékén egy négy járatu gőz-
malom fele része eladó, eséplőgépekkel, jó
cséplő körrel, liszt eladás, sertés hizlalásra
igen alkalmas. Késpénz kell hozzá 6-7 ezer
forint. Levélbeli értesítést ad Verner Sándor
Kandia utca 16. Debrecen. 7142

KÉT drb. spalettás ablak belga táblákkal utcai
fronthoz alkalmas olesón eladó. Arany Janos
utca 15.

SZŐLŐTELEPITŐKNEK. kintinó fdkvésű 12
köblös föld egészben. vagy részletekben 3-3
köblössével is előnyös feltételekkel eladó.
Felforgatva, bekerítve, szőlőtelepek közt. Ér-
tekezhetni Kertész Miklós kereskedőnél
Csapó-utca. 7084

FEKETE termőföld, első rendű, hat és fél hold,
az Ujfalván, Fáy-dűlőben, megfelelő tanya-
épületekkel eladó, értekezhetni Homok utca
36. szám.

A VENKERT elején 1278 négyszögöl házhelyek-
nek, a libakertben egy drb. 320 négyszögöl
és egy 120 négyszögöl területű föld a sá-
soni ut mellett a sorompón belül házhelyek-
nek való föld eladó. Értekezhetni Péterfia-
utca. 63.

ELADO olesón 12 Takaréék és Hitelintézeti rész-
vény. Május 1-től kiadó Kossuth-utcan 4 szo-
bás lakás kerttel, villamos bevezetéssel. Érte-
kezés Kossuth-u. 52. hétköznap d. e 9-11-ig.
Kiadó május 1-től két, esetleg három csinosan
butorozott szoba villamos bevezetéssel Csapó-
u. 38 szám. 7166

EGY jó karban levő négy lóerejű gőzeséplő
készlet azonnal eladó Kálmánchey Sándornál
Ujfehértó (Szabolcs megye).

ELADO, vészen 60 %-al átesett 42 drb 20 hó-
napos süldő sertés, páronként 150 kgrm. suly-
ban Mártonfalva község határában Gutit telken.

ALKALMI példányok ujjonnan! Harmathynál
fűvészkert-u. 14.

Műveltség könyvt. 1-5 köt. 60.,	most 30 frt.
Jókai művei 1-100 köt. 250.,	most 140 frt.
Rákosi művei 1-16 köt. 48.,	most 28 frt.
Gáspár föld körül 1-2 16.,	most 8 frt.
Kardos. Wesselényi 1-2 köt. 15.,	most 7.50 frt.
Képes vil tört. 1-12 köt 96.,	most 50 frt.,
Garai művei 1-5 köt. 16.,	most 8 frt.
Endrődi költm. 1-4 köt.	8., most 4 frt.
Magy. jogi lexikon 1-5 köt. 60.,	most 30 frt
Szalay Magy. nem. tört. 1-4 köt. 35.,	most 12 frt.
Jókai művei 1-50 köt. 90.,	most 40 frt.
Endrődi költ. kincsh. 1 köt. 4.,	most 2.50 frt.
Shakespere szinm. 1-6 köt. 15.,	most 7.50 frt.

Bien Asphalt fedő lemezei

a téli fagynak és nap hevének
ellentállanak
Takaréklúzhelyek, francia konyhák, zsírolvasztó-edények
raktára

Sesztina Lajosnál Debrecen, Piac-u. 23

ELADÓ UJ HÁZ.

A város legforgalmasabb helyén
a ház 10 évig adómentes, van rajta
több rendbeli uri lakás, jóvizű szi-
vattyus kut, rendezett szép udvar,
istálló, mosóház, a ház jövedelmez
évente 2200 koronát, van rajta teher
16,000 korona,

Ára 30,000 korona.

Cim megtudható a kiadóba.

Lakások, üzletek, gyárak villanyvil-
lágítási és erőátviteli berendezéseit szak-
szerűen készíti:

Elekes és Társai

okl. gépészmérnökök budapesti oég
debreceni szorelési fiókja

Piac-utca 63. sz. a.

Berendez gazdaságok, gyárak, nya-
rálók saját géppel való

villanyvilágítását

és ezzel kapcsolatos vízvezetékli berende-
zését.

Terv és költségvetés díjtalan

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs
jobb a

Réthy-féle pemetefűzükorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan RÉTHY-féleket kérjünk, mi-
vel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-féleket fogadjunk el!

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár.

Báliidényre:

Csipke ruhák, Batisztruhák

Legdivatosabb

selyem kelmék,

Francia himzett batisztruhák.

!Óriási választék!

1517.—1908.

Árverési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulaj-
donát képező Bégányocsapszék f. évi
február hó 28. napján délelőtt 10
órákor megtartandó nyilvános ár-
verésen a legtöbbet ígérőnek há-
rom évre herbe adatik.

Az árverési feltételek a szám-
vevői hivatalban megtekinthetők.
Debrecen 1908. febr. 17.

A városi tanács